

РЕШЕНИЕ

№ 7415

гр. С., 23.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 176 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **БОРЯНА В. ПЕТРОВА**

при участието на секретаря **ТЕОДОРА ГР. ТОДОРОВА**
като разгледа докладваното от **БОРЯНА В. ПЕТРОВА** Гражданско дело № 20221110140375 по описа за 2022 година

Предявени са обективно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 149 ЗЕ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на ответниците да заплатят на ищеца в условията на разделна отговорност при квоти 4/6 за лицето **Х. Г. Я.**, 1/6 за ответницата **И. Х. Я.** и 1/6 за **С. Х. Я.** следните суми: 1063,92 лева – главница, представляваща стойност на незаплатената топлинна енергия за периода м.05.2018 г. до м.04.2020 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 27.07.2022 г. до окончателното изплащане, сумата от 246,13 лева, представляваща лихва за забава върху главницата за топлинна енергия за периода от 15.09.2019 г. до 04.07.2022 г., сумата от 11,11 лева - главница за извършена услуга за дялово разпределение за периода от м.06.2019 г. до м.04.2020 г., ведно със законната лихва, считано от 27.07.2022 г. до окончателното изплащане и сумата от 2,76 лева, представляваща лихва за забава върху главницата за дялово разпределение за периода от 30.07.2019 г. до 04.07.2022 г., които суми касаят топлоснабден имот, находящ се в гр. С., ж.к. „...”, бл. ..., аб. № ...

Ищецът твърди да е налице облигационно отношение, възникнало с ответниците въз основа на договор за продажба на топлинна енергия при Общи условия, чиито клаузи съгласно чл. 150 ЗЕ са обвързали потребителите без да е необходимо изричното им приемане. Поддържа, че съгласно тези общи условия е доставил за процесния период на ответниците топлинна енергия, като купувачите не са престирали насрещно – не са заплатили дължимата цена. Твърди, че съгласно общите условия купувачите на топлинна енергия са длъжни да заплащат дължимата цена в 45-дневен срок от датата на публикуването им на интернет страницата на дружеството. Претендира разноски и възразява за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар на основание чл. 78, ал. 5 ГПК.

Ответницата **С. Я.** в срока по чл. 131 ГПК депозира отговор, с която излага съображения, че е запозната с дължимите суми и същите ще бъдат изцяло погасени.

Ответниците **Х. Я.** и **И. Я.**, чрез назначения особен представител, в срока по чл. 131

ГПК депозират отговор, с който оспорват предявените искове. Оспорват да са получавали съобщения за фактурирани суми за потребена топлинна енергия. Оспорват основанията за начисляване на мораторна лихва, при твърдения, че липсват доказателства да са изпаднали в забава. Правят възражение за изтекла погасителна давност.

Съдът, като съобрази събраните доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

По иска с правна квалификация чл. 79, ал. 1, пр.1 ЗЗД вр. чл. 149 ЗЕ:

Предявеният иск е за заплащане на дължимата цена по договор за продажба на топлинна енергия.

По иска по чл. 149 ЗЕ в тежест на ищеца е да установи, че по силата на облигационно отношение с ответниците, съществувало към процесния период, е престирали /доставил е топлинна енергия за отопление и/или подгряване на вода/ и за ответниците е възникнало задължение за плащане на уговорената цена в претендирания размер.

В тежест на ответниците и при доказване на горните факти е да докажат положителния факт на погасяване на дълга.

Съгласно чл. 153, ал. 1 от Закона за енергетиката, всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда – Е.С., присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, са потребители на топлинна енергия. Понятието потребител на топлинна енергия е дефинирано в разпоредбата на § 1, т. 42 ДР на ЗЕ, съгласно която, в редакцията към процесния период, потребител, респективно задължено лице за заплащане цената на доставена ТЕ във връзка с чл. 155 ЗЕ, е собственик или ползвател на имот, който ползва топлинна енергия с топлоснабдител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване. Анализът на законовата уредба мотивира извода, че качеството потребител на топлинна енергия за битови нужди по смисъла на ЗЕ има собственикът на топлоснабдения имот, освен в случаите, когато върху имота има учредено ограничено вещно право на ползване, в който последен случай, потребител по законовата дефиниция е ползвателят. Същото следва, както от изричното разглеждане в ЗЕ на хипотезата на учредено вещно право на ползване и нарочно определяне на титуляра на същото като ползвател на доставяната в имота топлинна енергия, така и от общата такава на задълженията на титуляра на вещното право на ползване по чл. 57 ЗС. В този смисъл и Решение № 11 от 29.01.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1319/2012 г., III г. о.

Съобразно тълкувателно решение № 2 от 25.05.2017 г. на ВКС по т. д. № 2/2016 г., ОСГК, с приемането на Закона за енергетиката законодателят регламентира доставката на топлинна енергия в сгради под режим на Е.С. като услуга, която се ползва от самата Е.С.. Макар последната да не е персонифицирана, за отношенията в енергетиката законодателят я разглежда като колективен субект, явяващ се самостоятелен потребител на услугата „доставка на централно отопление“. Поради особения правен субект - сграда в режим на Е.С., е въведено изискване решенията да се вземат с мнозинство, което за присъединяване и преустановяване следва да е квалифицирано. В решението е прието, че при доставката на централно отопление в сградите под режим на Е.С. искането за услугата се прави не от всеки отделен етажнен собственик (той не би могъл да получи енергията, без да ползва сградната инсталация като обща част), а от мнозинството Е.С., които по общо правило могат да вземат решения дали и как да бъдат използвани общите части. В отношенията в областта на енергетиката, законодателят приема, че потребител на услугата е цялата Е.С., затова титулярът на права върху отделни обекти може да откаже заплащането на доставено против волята му централно отопление в тези обекти, но не може да откаже заплащането на отдадената от сградната инсталация или от отоплителните уреди в общите части енергия при доставката на централно отопление в сградата.

С оглед на гореизложената нормативна уредба е видно, че възникването на

облигационно отношение, съответно и качеството клиент на топлинна енергия, е обусловено единствено от това кой е титуляр на правото на собственост или вещно право на ползване върху съответния топлоснабден имот, явяващ се част от сграда – Е.С., т.е. облигационното отношение между топлопреносното предприятие и титуляра на това право възниква с придобиването на правото на собственост или вещно право на ползване и се прекратява със загубването на същите.

Ответниците не оспорват, а и с протоколно определение от 19.03.2024 г. съдът е обявил за служебно известно и неподлежащо на доказване, обстоятелството за наличието на облигационна връзка между ищцовото дружество и Х. И. Я.. Същото съдът извежда от служебно издиреното влязло в сила решение по гр.д. № 58630/2018 г. на 174 състав, по което страни са „ФИРМА.“ и Х. И. Я., което дело касае топлоснабден имот, находящ се в ж.к. ..., бл. ...., с аб. № ... с което е признато за установено дължимост на сума, за период различен от процесния, като съдът счита, че същото обвързва настоящата съдебна инстанция с констатацията за наличие на собственост и наличие на облигационна връзка между ищцовата страна в настоящото производство и починалия към днешна дата и жив към момента на постановяване на цитираното съдебно решение ответник Х. И. Я..

Видно от удостоверение за наследници с изх. № .... от 30.09.2022 г., издадено от С.О., район „...“, Х. И. Я. е починал на 10.08.2020 г. и е наследен по закон от Х. Г. Я. – съпруга, И. Х. Я. – дъщеря и С. Х. Я. – дъщеря. По делото са представени Постановления за налагане на възбрани върху недвижими имоти на Х. Г. Я. и Х. И. Я., видно от които същите притежават по $\frac{1}{2}$ ид. части от процесния недвижим имот. След смъртта на Х. И. Я., Х. Г. Я. е придобила $\frac{4}{6}$ ид. части от процесния апартамент $\frac{1}{2}$ лична собственост + $\frac{1}{6}$ по наследство/, а И. Х. Я. и С. Х. Я. са придобили по наследство по $\frac{1}{6}$ ид. части.

От това следва, че по силата на закона между ответниците - потребители и топлопреносното предприятие е възникнало правоотношение по продажба на топлинна енергия при публично известни общи условия без да е необходимо изричното им приемане.

Като страна по това правоотношение, потребителите дължат заплащане на реално потребената въз основа на отчетени единици топлинна енергия от средствата за дялово разпределение - топломери, монтирани на отоплителните тела в жилището, водомер за топла вода и съответна част от стойността на топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация, по данни от общия топломер, монтиран в абонатната станция, с оглед въведения в ЗЕ принцип за реално доставената на границата на собствеността топлинна енергия, при уреждане на отношенията между топлопреносното предприятие и потребителите на ТЕ в сграда – Е.С..

Доколкото ответниците не оспорват количеството и размера на дължимата сума, исковете за доставената ТЕ и дялово разпределени се явяват основателни до посочените размери.

По наведеното възражение за изтекла за вземанията погасителна давност:

Ответниците Х. Я. и И. Я., с отговора на исковата молба, упражняват правото си по чл. 120 от ЗЗД, като правят възражение за изтекла погасителна давност на претендираните от ищеца с исковата молба вземания.

Съгласно разпоредбите на чл. 155 ЗЕ и чл. 156 ЗЕ потребителят на топлинна енергия дължи плащане на цената на същата по предварително определени цени, известни на страните, на месечни вноски с установен в общите условия падеж. Престациите се обединяват от общия правопораждащ факт – облигацията между страните по договор при публично известни общи условия по чл. 150 ЗЕ и имат съществения елемент на периодичните плащания по смисъла на чл. 111, б. ”в” ЗЗД – предварително определен и известен на страните момент, в който повтарящото се задължение за плащане трябва да бъде

изпълнено, както и определяем размер на същото предвид предварително фиксираните цени за единица топлинна енергия. Горните характеристики на вземанията на топлофикационните дружества за цена на доставената на потребителите топлинна енергия съдържат, и при зачитане на тълкувателно решение 3 от 18.05.2012г. по т.д. 3/2011г. на ОСГТК на ВКС, намира да ги определят като такива на периодично изпълнение по смисъла на чл. 111, б "в" ЗЗД, предвид на което и същите се погасяват с изтичане на установената в същата норма кратка тригодишна давност.

Предвид нормата на чл. 114 ЗЗД погасителната давност започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо, като давността се прекъсва на основание чл. 116 ЗЗД с предявяването на иск, в случая с подаването на исковата молба – на 27.07.2022 г. В тази връзка вземането на ищеца за цена на доставената на ответниците топлинна енергия не е погасено по давност за месечните вноски с падеж след 27.07.2019 г., тоест при съблюдаване чл. 33 от общите условия обхваща вземанията за периода от 01.06.2019 г. до крайната дата на исковия период - 30.04.2020 г. В настоящия случай до датата на подаване на исковата молба – 27.07.2022 г., са изтекли 3 години по отношение на вземането за главница за периода от м.05.2018 г. до м.05.2019 г. включително, тъй като срокът за заплащане на месечното задължение за м.06.2019 г. е бил до 15.08.2019 г. включително, респ. погасителната давност за това вземане е прекъсната с подаване на заявлението. Тук обаче следва да бъде зачетено времето от 13.03.2020 г. до 21.05.2020 г. /общо 70 дни/, през което съгласно чл. 3, т. 2 от Закон за мерките и действията по време на извънредно положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците, давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправни субекти, спират да текат.

Предвид това и съобразявайки периода, през който давността е спряла да тече, следва да се приеме, че вземането на ищеца за цена на доставената на ответниците Х. Я. и И. Я. топлинна енергия е непогасено за месечните вноски с падеж след 18.05.2019 г. и обхваща дължимата цена за потребена енергия за месеците 01.04.2019 г. - 30.04.2020 г. от процесния период. По отношение на Х. Я., дължимата цена за потребена енергия съобразно притежаваните от нея 4/6 ид. части от собствеността върху имота и изчислена от съда по реда на чл. 162 ГПК възлиза на 384,20 лева, а по отношение на И. Я. с оглед притежаваните 1/6 ид. част – 96,05 лева. Вземанията за останалата част от периода, претендиран с исковата молба – от м.05.2018 г. – м.03.2019 г. са погасени по давност и следва да бъдат отхвърлени по отношение на ответниците Х. Я. и И. Я..

Вземането за дялово разпределение се претендира за период, считано от м.06.2019 г., поради което същото не е погасено по давност.

По отношение вземанията за обезщетение за забава възражението за изтекла погасителна давност е неоснователно, доколкото същите се претендират за период по-кратък от 3 години преди подаване на исковата молба.

Предвид липсата на възражение за изтекла погасителна давност от страна на ответницата С. Я., претенциите спрямо нея следва да бъдат уважени изцяло.

По исковете по чл. 86, ал.1 от ЗЗД:

Основателността на иска предполага наличие на главен дълг и забава в погасяването му. Моментът на забавата в случая се определя съобразно уговореното от страните. Съгласно цитираната разпоредба, клиентите са длъжни да заплащат сумите в 45-дневен срок от датата на публикуването им на интернет страницата на продавача. Ищецът не доказва тези факти - публикуването на сумите на интернет страницата съобразно общите условия, съответно е недоказано твърдението ответниците да са били поставени в забава за плащане на сумите, предмет на настоящото дело.

Претенцията в частта за мораторна лихва върху вземането за дялово разпределение в размер на 2,76 лева неоснователна. В общите условия не е уговорен срок за изпълнение на това задължение, поради което за да изпадне ответниците в забава е необходимо да бъдат поканени от кредитора - чл. 84, ал. 2 ЗЗД. По делото не е представена такава покана - за заплащане на дължимите суми за дялово разпределение, поради което и претенцията в тази част също е неоснователна.

С оглед гореизложеното искът по чл. 86, ал. 1 ЗЗД следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

По отговорността на страните за разноски:

Изходът на делото предполага право на разноски имат и двете страни.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответниците дължат на ищеца разноски в исковото производството съобразно с уважената част от исковите. Ищецът е сторил разноски в исковото производство в общ размер на 452,96 лева – 52,96 лева държавна такса, 300 лева депозит за особен представител и 100 лева юрисконсултско възнаграждение /определен в минимален размер съгласно чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ/. Доколкото разноските се дължат разделно, то всеки от ответниците следва да понесе разноски съобразно размера на предявения спрямо него иск и само тези, направени за разглеждане на предявения спрямо него иск. Поради това, С. Я. не следва да бъде осъждана да заплаща разноски за депозит за особен представител, които следва да се понесат от Х. Я. и И. Я.. С. Я. следва да понесе разноски в исковото производство съобразно отхвърлената част от исковите в размер на 20,70 лева. Съобразно отхвърлената част от исковите Х. Я. следва да бъде осъдена да заплати сумата от 145,07 лева разноски в производството, а И. Я. – сумата от 44,59 лева.

Ответниците не са сторили разноски в производството.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Х. Г. Я., ЕГН ***** да заплати на „ФИРМА.” ЕАД, ЕИК: ..... на основание чл.79, ал.1, пр.1 ЗЗД вр. чл.149 ЗЕ, сумата от 384,20 лева – главница, представляваща остатъчна, незаплатена стойност на топлинна енергия за периода 01.04.2019 г. – 30.04.2020 г. за тополоснабден имот - апартамент № 73, находящ се в гр. С., ж.к. „...”, бл. ...., с аб. № ... ведно със законната лихва, считано от 27.07.2022 г. до окончателното изплащане, сумата от 7,41 лева – услуга дялово разпределение за периода м.06.2019 г. – м.04.2020 г., ведно със законната лихва, считано от 27.07.2022 г. до окончателно изплащане на сумите, като **ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 149 ЗЕ за доставена топлинна енергия за сумата над 384,20 лева до пълния предявен размер от 709,28 лева и за периода от 01.05.2018 г. до 31.03.2019 г. и иска с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД за лихва за забава върху главницата за топлинна енергия за сумата от 164,09 лева и за сумата от 7,41 лева – услуга дялово разпределение за периода м.06.2019 г. – м.04.2020 г.

ОСЪЖДА И. Х. Я., ЕГН ***** да заплати на „ФИРМА.” ЕАД, ЕИК: ..... на основание чл.79, ал.1, пр.1 ЗЗД вр. чл.149 ЗЕ, сумата от 96,05 лева – главница, представляваща остатъчна, незаплатена стойност на топлинна енергия за периода 01.04.2019 г. – 30.04.2020 г. за тополоснабден имот - апартамент № 73, находящ се в гр. С., ж.к. „...”, бл. ...., с аб. № ... ведно със законната лихва, считано от 27.07.2022 г. до окончателното изплащане, сумата от 1,85 лева – услуга дялово разпределение за периода м.06.2019 г. – м.04.2020 г., ведно със законната лихва, считано от 27.07.2022 г. до окончателно изплащане

на сумите, като **ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 149 ЗЕ за доставена топлинна енергия за сумата над 96,05 лева до пълния предявен размер от 177,32 лева и за периода от 01.05.2018 г. до 31.03.2019 г. и иска с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД за лихва за забава върху главницата за топлинна енергия за сумата от 41,02 лева и за сумата от 0,46 лева – лихва за забава върху главницата за услугата дялово разпределение за периода от 30.07.2019 г. до 04.07.2022 г.

ОСЪЖДА С. Х. Я., ЕГН ***** да заплати на „ФИРМА.” ЕАД, ЕИК: ..... на основание чл.79, ал.1, пр.1 ЗЗД вр. чл.149 ЗЕ, сумата от 177,32 лева – главница, представляваща остатъчна, незаплатена стойност на топлинна енергия за периода 01.05.2018 г. – 30.04.2020 г. за тополоснабден имот - апартамент № 73, находящ се в гр. С., ж.к. „...”, бл. ...., с аб. № ... ведно със законната лихва, считано от 27.07.2022 г. до окончателното изплащане, сумата от 1,85 лева – услуга дялово разпределение за периода м.06.2019 г. – м.04.2020 г., ведно със законната лихва, считано от 27.07.2022 г. до окончателно изплащане на сумите, като **ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от 41,02 лева – лихва за забава върху главницата за топлинна енергия за периода от 15.09.2019 г. до 04.07.2022 г. и сумата от 0,46 лева – лихва за забава върху главницата за услугата дялово разпределение за периода от 30.07.2019 г. до 04.07.2022 г.

ОСЪЖДА Х. Г. Я., ЕГН ***** да заплати на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК, на „ФИРМА.” ЕАД, ЕИК: ....., разноски в исковото производство в размер на 145,07 лева.

ОСЪЖДА И. Х. Я., ЕГН ***** да заплати на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК, на „ФИРМА.” ЕАД, ЕИК: ....., разноски в исковото производство в размер на 44,59 лева.

ОСЪЖДА С. Х. Я., ЕГН ***** да заплати на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК, на „ФИРМА.” ЕАД, ЕИК: ....., разноски в исковото производство в размер на 20,70 лева.

Решението може да се обжалва пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____